A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2011. szeptember 22.*

A C-295/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia) a Bírósághoz 2010. június 15-én érkezett, 2010. május 13-i határozatával terjesztett elő az előtte

Genovaitė Valčiukienė,

Julija Pekelienė,

a **Lietuvos žaliųjų judėjimas**,

Petras Girinskis,

Laurynas Arimantas Lašas

és

a **Pakruojo rajono savivaldybė,**

* Az eljárás nyelve: litván.

a **Šiaulių visuomenės sveikatos centras,**

a **Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas**

között,

a **Sofita UAB,**

az **Oltas UAB,**

a **Šiaulių apskrities viršininko administracija,**

Rimvydas Gasparavičius,

Rimantas Pašakinskas

részvételével

folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, K. Schiemann, L. Bay Larsen (előadó), C. Toader és A. Prechal bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: K. Sztranc-Sławiczek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. május 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– G. Valčiukienė, J. Pekelienė, a Lietuvos žaliųjų judėjimas, valamint P. Girinskis és L. Arimantas Lašas képviseletében S. Dambrauskas advokatas,

– a litván kormány képviseletében D. Kriaučiūnas és J. Balčiūnaitė, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében P. Oliver és A. Steiblytė, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 197., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 157. o.) 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának, (3) és (5) bekezdésének, valamint 11. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az egyrészről G. Valčiukienė és J. Pekelienė, a Lietuvos žaliųjų judėjimas (litván zöld mozgalom), valamint P. Girinskis és L. Arimantas Lašas másrészről a Pakruojo rajono savivaldybė (Pakruojas kerület képviselőtestülete), a Šiaulių visuomenės sveikatos centras (šiauliai közegészségügyi központ) és a Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas (šiauliai regionális környezetvédelmi hatóság) között az egyebek mellett a 2006. március 23-i és április 20-i azon két határozat tárgyában indult jogvitában terjesztették elő, amelyekkel a Pakruojo rajono savivaldybė jóváhagyott két részletes tervet, amelyek két, külön-külön 4000 sertés befogadására alkalmas intenzív sertéstenyésztő telep rendeltetésű létesítmény felépítésére,

valamint az ezen létesítményeket befogadó két telek felszínének megfelelő használatára vonatkoztak.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2001/42 irányelv

3 A 2001/42 irányelv (10)–(12), és (17) preambulumbekezdése szerint:

„(10) mindazok a tervek és programok, amelyek több ágazat részére készülnek, és amelyek meghatározzák az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel módosított (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.), az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 248. o.) I. és II. mellékletében felsorolt projektek jövőbeli engedélyeinek kereteit […] valószínűleg jelentős hatással vannak a környezetre, és általános szabályként szisztematikus környezeti vizsgálatot kell végezni ezekkel kapcsolatban. Abban az esetben, ha ezek kis területek helyi szintű használatát veszik tervbe, […] csak akkor kell velük kapcsolatban

vizsgálatot végezni, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy valószínűleg jelentős hatással vannak a környezetre.

(11) azok az egyéb tervek és programok, amelyek meghatározzák a projektek jövőbeli engedélyeinek kereteit, esetleg nem minden esetben gyakorolnak jelentős hatást a környezetre, és csak akkor kell ezekkel kapcsolatban vizsgálatot végezni, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy valószínűleg jelentős hatással vannak a környezetre.

(12) amikor a tagállamok ilyen döntéseket hoznak, figyelembe kell venniük az ebben az irányelvben szereplő vonatkozó szempontokat.

[...]

(19) abban az esetben, ha a környezeti hatások vizsgálatát ez az irányelv és egyéb közösségi rendelkezések – pl. a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.), [a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i] 92/43/EGK [tanácsi] irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.), illetve a vízvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/23/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 337., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.) – egyaránt kötelezővé teszik, a vizsgálat felesleges ismétlésének elkerülése végett a tagállamok a vonatkozó közösségi jogszabályokban foglalt követelményeknek megfelelő összehangolt vagy együttes eljárásról rendelkezhetnek."

4 A 2001/42 irányelv (1) cikke szerint ennek az irányelvnek a célja, hogy a környezet magas szintű védelmét biztosítsa, és hogy hozzájáruljon a környezeti szempontok beillesztéséhez a tervek és programok kidolgozásába és elfogadásába a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében, annak biztosításával, hogy ennek az irányelvnek

megfelelően környezeti vizsgálatot végezzenek egyes, a környezetre valószínűleg jelentős hatással járó tervek és programok vonatkozásában.

5 A 2001/42 irányelv 2. cikke ekként rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »tervek és programok«: azok a tervek és programok […] illetve ezek bármely módosítása:

– amelyeket valamely nemzeti, regionális vagy helyi szintű hatóságnak kell kidolgoznia, illetve elfogadnia, illetve amelyeket valamely hatóság dolgoz ki parlamenti vagy kormány általi jogalkotási eljárás útján történő elfogadásra, valamint

– amelyeket törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések írnak elő;

b) »környezeti vizsgálat«: a 4–9. cikknek megfelelően a környezeti jelentés kidolgozása, konzultációk lefolytatása, a döntéshozatal során a környezeti jelentés és a konzultációs eredmények figyelembevétele, valamint a döntésről szóló tájékoztatás;

[…]”

6 Az említett irányelv 3. cikke szerint:

„(1) A 4–9. cikknek megfelelő környezeti vizsgálatot kell végezni azokkal a 2–4. cikkben [helyesen: (2)–(4) bekezdésben] említett tervekkel és programokkal kapcsolatban, amelyeknek valószínűleg jelentős környezeti hatásuk lesz.

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel környezeti vizsgálatot végeznek valamennyi olyan tervvel és programmal kapcsolatban,

a) amely a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, energetika, ipar, közlekedés, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, távközlés, idegenforgalom, területrendezés, illetve földhasználat terén készül, és amely meghatározza a [85/337] irányelv I. és II. mellékletében felsorolt projektek [helyesen: projektek végrehajtása] jövőbeli engedélyének kereteit; […]

[...]

(3) A (2) bekezdésben említett tervek és programok közül azok, amelyek helyi szinten kis területek használatát veszik tervbe […] csak abban az esetben igényelnek környezeti vizsgálatot, ha a tagállamok úgy határoznak, hogy azoknak valószínűleg jelentős hatásuk van a környezetre.

[...]

(5) A tagállamok eseti vizsgálattal vagy a tervek és programok típusának meghatározásával, illetve e kétféle megközelítés ötvözésével határozzák meg, hogy a (3) és (4) bekezdésben említett tervek vagy programok valószínűleg jelentős hatással lesznek a környezetre. A tagállamok ebből a célból minden esetben figyelembe veszik a II. mellékletben meghatározott vonatkozó szempontokat annak érdekében, hogy ez az irányelv kiterjedjen a valószínűleg jelentős környezeti hatással bíró tervekre és programokra.

[...]"

7 A 2001/42 irányelv „Az egyéb közösségi jogszabályokkal való kapcsolat" című 11. cikkének (1) és (2) bekezdése ekként rendelkezik:

„(1) Az ennek az irányelvnek az alapján végzett környezeti vizsgálat nem sérti a [85/337] irányelv, illetve az egyéb közösségi jogszabályok követelményeit.

(2) Olyan tervek és programok tekintetében, amelyekre vonatkozóan a környezeti hatások vizsgálatát ez az irányelv és egyéb közösségi jogszabályok egyidejűleg teszik kötelezővé, a tagállamok a vonatkozó közösségi jogszabályok követelményeinek eleget tevő összehangolt vagy együttes eljárásról rendelkezhetnek, többek közt a vizsgálat felesleges ismétlésének elkerülése végett."

8 A 2001/42 irányelv II. melléklete felsorolja azokat a szempontokat, amelyek alapján meghatározható az ezen irányelv 3. cikke (5) bekezdése értelmében vett környezeti hatások előre látható jelentősége.

A 85/337 irányelv

9 A 85/337 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az annak I. mellékletében felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az ezen irányelv 2. cikkének (3) bekezdése alapján kivételesen mentesített esetek kivételével.

10 A 85/337 irányelv I. mellékletének 17. pontja a sertés intenzív tenyésztését végző telepekre vonatkozik, amelyek több mint 3000 hellyel rendelkeznek a sertések számára.

11 A 85/337 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint:

„A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel a II. mellékletben felsorolt projektekre a tagállamok határozzák meg:

a) esetenkénti vizsgálattal

vagy

b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontrendszer alapján,

hogy a projektet alá kell-e vetni az 5–10. cikknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az a) vagy a b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák."

A nemzeti jog

A környezetvédelemről szóló törvény

12 A 2004. február 19-i törvénnyel módosított, környezetvédelemről szóló törvény (Aplinkos apsaugos įstatymas) (Žin., 2004., 36-1179. sz., a továbbiakban: környezetvédelemről szóló törvény) 1. cikkének 10., 17. és 18. pontja szerint e törvény alkalmazásában:

„10) *környezeti hatásvizsgálat:* a tervezett gazdasági tevékenység lehetséges környezeti hatásának kimutatására, megállapítására és értékelésére irányuló folyamat;

[...]

17) *a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálata:* bizonyos tervek és programok végrehajtásából eredő lehetséges környezeti következmények kimutatására, meghatározására és értékelésére irányuló folyamat, amelynek során a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatára, a lefolytatott konzultációkra vonatkozó dokumentumokat kell kidolgozni, a terv vagy program elfogadása és/vagy jóváhagyása

előtt figyelembe kell venni a vizsgálat és a konzultációk eredményeit, és tájékoztatást kell adni a terv vagy program elfogadására és/vagy jóváhagyására vonatkozó határozatról;

18) *tervek és programok:* – nemzeti, regionális vagy helyi szintű rendezésre vonatkozó dokumentumok […] területrendezési dokumentumok stb. […] (ideértve az ilyen tervek és programok egészben, vagy részben történő módosítását is), amelyeket a hatályos jogszabályoknak megfelelően vagy a közigazgatási hatóságok végrehajtó hatáskörével összhangban készítenek el, hagynak jóvá és/vagy fogadnak el, és amelyek végrehajtása várhatóan jelentős hatást gyakorol a környezetre".

13 E törvény 27. cikkének (1) bekezdése szerint azokat a terveket és programokat, amelyeknek a végrehajtása várhatóan jelentős hatást gyakorol a környezetre, e törvény, illetve a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatára, a területrendezésre és a környezeti monitorozásra vonatkozó egyéb törvények és jogszabályok alapján kell elkészíteni és végrehajtani.

A területrendezési törvény

14 A 2004. január 15-i törvénnyel módosított területrendezésről szóló törvény (Teritorijų planavimo įstatymas), (Žin., 2004., 21-617. sz., a továbbiakban: területrendezési törvény) 4. cikke (3) bekezdésének 4. pontjából kitűnik, hogy az alapeljárásban vitatotthoz hasonló részletes tervek minősülnek a helyi szintű területrendezésre vonatkozó dokumentumoknak.

15 E törvény 25. cikkének (4) bekezdése szerint részletes terv kidolgozása esetén csak abban az esetben kell elvégezni a területrendezési dokumentumra vonatkozó határozatok környezetre gyakorolt hatásainak stratégiai vizsgálatát, ha törvény vagy más jogszabály így rendelkezik.

A 2004. augusztus 18-i 967. számú rendelet

16 A 2001/42 irányelv rendelkezéseit többek között a Litván Köztársaságnak a tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak stratégiai vizsgálatára irányuló eljárást szabályozó keretek rögzítéséről szóló, 2004. augusztus 18-i 967. számú kormányrendelettel (Nutarimas dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo) (Žin., 2004., 130-4650. sz., a továbbiakban: 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék) ültette át a litván jogba.

17 A 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 7.1. pontja szerint kötelező a stratégiai vizsgálat elvégzése olyan esetben, amikor a terveket és programokat földhasználat vagy területrendezés céljából dolgozzák ki, és azok a 2005. június 21-i törvénnyel módosított, a tervezett gazdasági tevékenység környezeti hatásának vizsgálatáról szóló törvény (Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas) (Žin., 2005., 84-3105. sz., a továbbiakban: a tervezett gazdasági tevékenység környezeti hatásának vizsgálatáról szóló törvény) 1. vagy 2. mellékletében felsorolt gazdasági tevékenységekhez köthető beruházások kivitelezésének alapjául szolgálnak.

18 A 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontja szerint azonban ez a keret nem vonatkozik „azon területrendezési dokumentumok kidolgozására és jóváhagyására, amelyek részletes következtetéseiben csak egy gazdasági létesítményről tesznek említést”.

19 A 2004. augusztus 18-i 967. rendeletet hatályon kívül helyezte a Litván Köztársaság kormányának 2011. április 27-i 467. sz. rendelete (Žin., 2011., 50. sz.), amely 2011. május 1-jétől hatályon kívül helyezi a 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontját.

A tervezett gazdasági tevékenység környezeti hatásának vizsgálatáról szóló törvény

20 A tervezett gazdasági tevékenység környezeti hatásának vizsgálatáról szóló törvény célja többek között a 85/337 irányelv átültetése.

21 E törvény 1. melléklete 1.1. pontjában szerepel a „sertéstenyésztő telep (900 vagy ennél több koca; 3000 vagy ennél több egyéb sertés)” is.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

22 A Pakruojo rajono savivaldybė a 2005. március 24-i határozatával jóváhagyta az Saerimner UAB javaslatát, amely tizenegy sertéstenyésztő telep rendeltetésű létesítmény építésére vonatkozott Pakruojas kerület területén.

23 2006. február 23-án a Pakruojo rajono savivaldybė engedélyt adott az Sofita UAB és az Oltas UAB számára – amelyeknek az Saerimner UAB az anyavállalata – két, egyenként 4000 sertés befogadására alkalmas intenzív sertéstenyésztő telep rendeltetésű létesítménynek a Pakruojas kerület klovainiai önkormányzat közelében lévő két helységben való felépítésére vonatkozó részletes tervek megrendelésére.

24 A Pakruojo rajono savivaldybė a 2006. március 23-i és április 20-i két határozatával jóváhagyta ezeket a részletes terveket, amelyek egymással megegyező módon szabályozzák ezeknek az egyenként 4000 sertés befogadására és 10 000 m^3 sertéshígtrágya tárolására alkalmas létesítményeknek a felépítését, és az ezen létesítményeket befogadó két telek felszínének megfelelő használatát.

25 Az említett részletes tervekben meghatározták a terület helyi szintű használatát. A területrendezési törvény 4. cikke (3) bekezdésének 4. pontja szerint ezek a részletes tervek minősülnek a helyi szintű területrendezésre vonatkozó dokumentumoknak.

26 Az alapeljárás felperesei a Šiaulių apygardos administracinis teismas (šiauliųi regionális közigazgatási bíróság) előtt vitatták többek között e két jóváhagyó határozat jogszerűségét azzal érvelve, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak el kellett volna végezni a környezetvédelemről szóló törvény 1. cikke 17. pontjának értelmében vett környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatát is.

27 Az említett bíróság a 2009. február 21-i ítéletben a keresetet mint megalapozatlant elutasította.

28 Ez a bíróság rámutatott, hogy a nemzeti jog és különösen a 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontja szerint a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatára irányuló eljárást nem kell alkalmazni a vitatott két részletes tervhez hasonló területrendezési dokumentumokra, amelyek csak egy gazdasági létesítményre vonatkoznak.

29 A bíróság kifejtette, hogy a jelen esetben csak a tervezett gazdasági tevékenység környezeti hatásának vizsgálatáról szóló törvényt kellett alkalmazni, és ez így is történt. Ennélfogva a környezetvédelemről szóló törvény 1. cikkének 10. pontja értelmében csak a szóban forgó társaságok által tervezett gazdasági tevékenység környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatára irányuló eljárást végezték el.

30 Az említett bíróság ennélfogva elutasította az alapeljárás felpereseinek azt az érvét, amely szerint a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatát is el kellett volna végezni.

31 Az alapeljárás felperesei a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott fellebbezésükben arra hívták fel a figyelmet, hogy a területrendezésről szóló törvény 16. cikke szerint abban az esetben, ha nem készítenek az általános területrendezésre vonatkozó dokumentumokat, a területrendezésért felelős hatóságoknak a projekt megépítése előtt tervet kell kidolgozniuk, és el kell végezniük e projekt környezetre gyakorolt hatásainak stratégiai vizsgálatát.

32 A 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontja tekintetében az alapeljárás felperesei lényegében úgy érveltek, hogy a 2006. március 23-i és április 20-i határozatokkal jóváhagyott tervek nem minősíthetők csak egy gazdasági létesítményre vonatkozó terveknek a nemzeti jog értelmében. Ez nem felel meg a valóságnak, és ebből következően kötelező lett volna elvégezni a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatát.

33 A kérdést előterjesztő bíróság úgy vélte, hogy az alapeljárás tényállásának időpontjában alkalmazandó nemzeti szabályozás nem tette kötelezővé a két vitatott terv környezetre gyakorolt hatásai stratégiai vizsgálatának elvégzését. Mindazonáltal, tekintettel

arra a tényre, hogy az a 2001/42 irányelv átültetésének minősült, az említett bíróság számára kétséges volt, hogy ez a szabályozás összhangban van-e az irányelvvel.

34 Ebben a kontextusban a Vyriausiasis administracinis teismas (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1. A […] 2001/42[…] irányelv 3. cikkének (5) bekezdése szerinti tervek és programok típusai meghatározásának tekinthető-e a litván szabályozásban és különösen a [967. számú rendelet] 3.4. pontjában foglalt azon rendelkezés, miszerint a környezetre gyakorolt hatások stratégiai vizsgálatát nem kell elvégezni az olyan helyi szintű területrendezésre vonatkozó dokumentumok esetében, amelyek részletes következtetéseiben csak egy gazdasági létesítményre történik utalás?

2. Összeegyeztethetők-e a 2001/42 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjában, 3. cikkének (3) bekezdésében és 3. cikkének (5) bekezdésében foglalt követelményekkel a nemzeti jognak a jelen ügyben alkalmazandó azon rendelkezései, amelyek szerint anélkül, hogy minden egyes esetben meghatároznák a környezetre gyakorolt hatások lehetséges jelentőségét, nem kell elvégezni a kisméretű területekre vonatkozó helyi szintű területrendezési dokumentumok környezetre gyakorolt hatásainak stratégiai vizsgálatát pusztán azon az alapon, hogy ezekben a dokumentumokban egy gazdasági létesítményre történik utalás?

3. Úgy kell-e értelmezni a 2001/42 irányelv rendelkezéseit (ideértve a 11. cikkének (1) bekezdését), hogy a 2001/42 irányelvben foglalt követelmények nem alkalmazhatók a szóban forgó ügyben fennállókhoz hasonló olyan körülmények között, amikor a környezeti hatásvizsgálat elvégzésére a […] 85/337[…] irányelv alapján kerül sor?

4. A 2001/42 irányelv 11. cikke (2) bekezdésének hatálya kiterjed-e a 85/377 irányelvre?

5. A negyedik kérdésre adandó igenlő válasz esetén az a tény, hogy egy vizsgálatot a 85/377 irányelv alapján végeztek el, azt jelenti-e, hogy a környezeti hatásvizsgálatnak a 2001/42 irányelvben foglalt követelmények szerinti elvégzésére vonatkozó kötelezettséget a szóban forgó ügyhöz hasonló esetben a 2001/42 irányelv 11. cikkének (2) bekezdése szerinti értelemben a vizsgálat felesleges ismétlésének kellene tekinteni?

6. Az ötödik kérdésre adandó igenlő válasz esetén előír-e a 2001/42 irányelv (ideértve 11. cikkének (2) bekezdését) a tagállamok számára arra vonatkozó kötelezettséget, hogy a vizsgálat felesleges ismétlésének elkerülése végett rendelkezzenek a nemzeti jogban a 2001/42 irányelv és a 85/377 irányelv követelményei alapján elvégzendő vizsgálatra vonatkozó összehangolt vagy együttes eljárásokról?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

35 Először is pontosítani kell, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárásban szóban forgó „részletes tervek" a 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. és 7.1. pontjának értelmében vett „helyi szintű területrendezésre vonatkozó dokumentumoknak" minősülnek. Ezek a dokumentumok a környezetvédelemről szóló törvény 1. cikke 18. pontjának értelmében vett „terveknek és

programoknak” minősülnek. Az alapeljárásban vitatott terveket azelőtt hagyták jóvá, hogy az általános területrendezésre vonatkozó terveket kidolgozták volna.

36 Ezen előzetes megjegyzések alapján úgy kell tekinteni, hogy az első két kérdésével, amelyeket indokolt együtt vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy úgy kell-e értelmezni a 2001/42 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontját, (3) és (5) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló nemzeti szabályozás, amely szerint nem kell elvégezni az említett irányelv szerinti vizsgálatot, ha a kis területek helyi szintű használatát meghatározó tervek csak egy gazdasági létesítményre vonatkoznak.

37 Ahogyan az a 2001/42 irányelv 1. cikkéből kitűnik, annak alapvető célja abból áll, hogy a környezetre valószínűleg jelentős hatást gyakorló tervek és programok vonatkozásában – a kidolgozásuk során és az elfogadásuk előtt – környezeti vizsgálatot végezzenek.

38 Először is meg kell állapítani, hogy az alapeljárásban vitatottakhoz hasonló tervekre a 2001/42 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontja vonatkozik, amely tervek vonatkozásában az ugyanezen cikk (3) bekezdésében foglaltak kivételével kötelező környezeti vizsgálatot végezni, és ahogyan az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, ezek a tervek konkrétan meghatározzák azokat a kereteket, amelyekben a 85/337 irányelv I. mellékletének 17. pontjában meghatározott projektek végrehajtása engedélyezhető.

39 Ebben a tekintetben a 2001/42 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az arra a tervre is vonatkozik, amely egyetlen ágazatban határozza meg az egyetlen gazdasági létesítményre vonatkozó projekt kereteit.

40 Az említett 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának – a 2001/42 irányelv (10) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – szövege nem teszi lehetővé azt a megállapítást, hogy e pont hatályának azon tervekre és programokra kell korlátozódnia, amelyek az említett rendelkezésben hivatkozott egy vagy több ágazatban több létesítményre vonatkozó projektek kereteit határozzák meg.

41 Egyebekben az említett preambulumbekezdésben szereplő „mindazok a tervek és programok, amelyek több ágazat részére készülnek" megfogalmazás megerősíti, hogy az említett irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontja az általa említett minden egyes ágazatban kidolgozott tervekre és programokra vonatkozik, az önmagában vett területrendezési ágazatot is beleértve, és nem csak az egyidejűleg több ágazatra vonatkozóan elkészített tervekre és programokra.

42 Mivel valamennyi érintett ágazat nagyon széles, bármely más értelmezés észrevehetően korlátozná az említett rendelkezés hatályát, és ezáltal veszélyeztetné a 2001/42 irányelv alapvető célját. Az ilyen értelmezés következtében ez az irányelv nem terjedhetne ki a nagyszabású projektekre, ha azok csak egy gazdasági tevékenységre vonatkoznak.

43 Meg kell állapítani továbbá, hogy az alapeljárásban szóban forgó tervek a 2001/42 irányelv 3. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozhatnak, amely szerint azok a tervek, amelyek kis területek helyi szintű használatát határozzák meg, csak abban az esetben igényelnek vizsgálatot, ha a tagállamok „úgy határoznak, hogy azoknak valószínűleg jelentős hatásuk van a környezetre".

44 A tagállamok az ahhoz hasonló tervek esetében, mint amely az alapeljárásban szerepel, a 2001/42 irányelv 3. cikkének (5) bekezdése alapján eseti vizsgálattal vagy a tervek és programok típusának kidolgozásával határozzák meg, hogy az említett tervek

valószínűleg jelentős hatással lesznek-e a környezetre, ami a jelen irányelv szerinti vizsgálatot tesz szükségessé. Ugyanezen rendelkezés szerint a tagállamok a két vizsgálati módszer ötvözését is választhatják.

45 Ebben a tekintetben tisztázni kell, hogy a tervekre vonatkozó vizsgálati mechanizmusoknak – amelyeket a 2001/42 irányelv 3. cikkének (5) bekezdése említ – az a céljuk, hogy megkönnyítsék azon tervek meghatározását, amelyeket kötelező megvizsgálni, mivel valószínűleg jelentős hatással lesznek a környezetre.

46 A 2001/42 irányelv 3. cikkének (5) bekezdése szerint – a környezetre valószínűleg jelentős hatást gyakorló tervek bizonyos típusainak meghatározása céljából – a tagállamok rendelkezésére álló mérlegelési mozgástér határát az ezen irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével együttesen értelmezett 3. cikkének (3) bekezdésében foglalt azon kötelezettség jelenti, hogy elvégezzék azoknak a terveknek a környezeti vizsgálatát, amelyek – többek között a tulajdonságaik, a következményeik és a feltehetően érintett területek miatt – valószínűleg jelentős hatással lesznek a környezetre.

47 Következésképpen az a tagállam, amely olyan szempontot határozna meg, amelynek következtében valamely projektkategória gyakorlatilag eleve mentesül a környezeti vizsgálat alól, túllépné a 2001/42 irányelv 3. cikkének (2) és (3) bekezdésével együttesen értelmezett 3. cikkének (5) bekezdése alapján rendelkezésére álló mérlegelési mozgásteret, kivéve ha olyan releváns szempontok alapján, mint különösen a tervek célja, a tervek által érintett területek kiterjedése vagy az érintett természeti területek érzékenysége, úgy tekinthető, hogy a mentesített tervek egyike sem gyakorol jelentős hatást a környezetre (lásd ebben az értelemben a 85/337 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésével a tagállamoknak biztosított mérlegelési mozgástérre vonatkozóan a C-427/07. sz., Bizottság kontra Írország ügyben 2009. július 16-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-6277. o.] 42. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

48 Nem ez a helyzet azon szempont esetében, amely szerint a szóban forgó területrendezési dokumentum csak egy gazdasági létesítményre vonatkozik. Ez a szempont amellett, hogy ellentétes a 2001/42 irányelv 3. cikke (2) bekezdésének a) pontjával, nem teszi lehetővé annak értékelését sem, hogy valamely terv „jelentős hatást" gyakorol-e a környezetre.

49 A 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontjának pontatlan megfogalmazása egyebekben megnehezítheti azon tervkategória terjedelmének egyértelmű meghatározását is, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóságok „csak egy gazdasági létesítményre vonatkozó" terveknek tekinthetnek.

50 Mindazonáltal rá kell mutatni, hogy az ezen 3.4. ponthoz hasonló nemzeti szabályozás azzal a következménnyel jár, hogy a környezetvédelemről szóló törvény 1. cikke 17. pontjának értelmében vett környezeti vizsgálat alól az összes olyan tervet mentesíti, amely csak egy gazdasági létesítményre vonatkozik – mint a 85/337 irányelv I. mellékletének 17. pontjában szereplő sertéstenyésztő telepek –, jóllehet nem cáfolható az a feltevés, hogy az e rendelkezés hatálya alá tartozó tervek vizsgálata a környezetre gyakorolt jelentős hatást tárhatna fel.

51 Az átfogó értékelés alapján tehát nem lehet úgy tekinteni, hogy egyetlen terv sem gyakorolhat jelentős hatást a környezetre, amelyet a 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontjához hasonló nemzeti rendelkezés alapján mentesítettek.

52 Másrészt, még ha feltehetően számos terv tartozhat is e rendelkezés hatálya alá anélkül, hogy jelentős hatást gyakorolna a környezetre, átfogó értékelés nélkül nem lehet úgy tekinteni, hogy e tervek kumulatív hatása esetében is ugyanez a helyzet.

53 Végül meg kell állapítani, hogy a 967. számú rendeletben meghatározott jegyzék 3.4. pontjában szereplőhöz hasonló szabályok nemcsak a 2001/42 irányelv célkitűzését, és különösen a 3. cikkének (2), (3) és (5) bekezdését sértik – amely rendelkezéseknek

az a célja, hogy a környezeti vizsgálat alól egyetlen olyan terv sem mentesülhessen, amely a környezetre jelentős hatást gyakorolhat –, hanem ezenfelül egyáltalán nem garantálják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok figyelembe fogják venni a 2001/42 irányelv II. mellékletében rögzített szempontokat, ahogyan azt ezen irányelv 3. cikke (5) bekezdésének második mondata pontosan előírja annak biztosítása érdekében, hogy az irányelv hatálya az összes olyan tervre kiterjedjen, amelyek a környezetre jelentős hatást gyakorolhatnak.

54 Következésképpen úgy kell válaszolni az első és a második kérdésre, hogy a 2001/42 irányelv 3. cikkének – e cikk (3) bekezdésével együttesen értelmezett – (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely általánosan és eseti vizsgálat nélkül írja elő, hogy nem kell elvégezni az említett irányelv szerinti vizsgálatot, ha a kis területek helyi szintű használatát meghatározó tervek csak egy gazdasági létesítményre vonatkoznak.

A harmadik, a negyedik és az ötödik kérdésről

55 E kérdéseivel, amelyeket indokolt együtt vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2001/42 irányelv 11. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy a 85/337 irányelv alapján elvégzett környezeti vizsgálat mentesít a 2001/42 irányelv szerinti ilyen vizsgálat lefolytatásának kötelezettsége alól.

56 E kérdés megválaszolása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az alapeljárásban vitatott részletes tervek kidolgozása során a 2001/42 irányelv alapján egyáltalán nem végeztek vizsgálatot.

57 A 2001/42 irányelv 11. cikke (1) bekezdésének szövege értelmében az ezen irányelv alapján végzett környezeti vizsgálat nem sérti a 85/337 irányelv követelményeit.

58 Ebből következően a 85/337 irányelv szerinti környezeti vizsgálat – amennyiben azt ezen irányelv rendelkezései megkövetelik – kiegészíti a 2001/42 irányelv alapján elvégzett vizsgálatot.

59 Hasonlóképpen a 85/337 irányelv alapján elvégzett környezeti hatások vizsgálata nem sérti 2001/42 irányelv saját követelményeit, és az nem menthet fel a környezeti vizsgálat elvégzésének kötelezettsége alól, amelyet ez az irányelv annak érdekében követel meg, hogy ezen irányelv jellegzetes környezetvédelmi vonatkozásainak eleget tegyenek.

60 Mivel a 2001/42 és a 85/337 irányelvek alapján végzett vizsgálatok számos tekintetben eltérnek egymástól, e két irányelv követelményeinek egyidejű alkalmazására van szükség.

61 Ebben a tekintetben rá kell mutatni, hogy abban az esetben, ha az érintett tagállam előírt volna egy összehangolt vagy együttes eljárást, a 2001/42 irányelv 11. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy ezen eljárás keretében kötelező ellenőrizni, hogy a környezeti vizsgálatot a különböző vonatkozó irányelvekben található összes rendelkezéssel összhangban valósították-e meg.

62 E körülményekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapeljárásban a 85/337 irányelv alapján elvégzett értékelést az „összehangolt vagy együttes eljárás” kifejeződésének lehet-e tekinteni, és az kiterjed-e a 2001/42

irányelv összes követelményére. Ha ez így van, akkor már nem áll fenn az utóbbi irányelv szerinti vizsgálat elvégzésére vonatkozó kötelezettség.

63 E megfontolásokra tekintettel úgy kell válaszolni a harmadik, negyedik és ötödik kérdésre, hogy a 2001/42 irányelv 11. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a 85/337 irányelv alapján elvégzett környezeti vizsgálat nem mentesít a 2001/42 irányelv szerinti ilyen vizsgálat lefolytatásának kötelezettsége alól. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapeljárásban a 85/337 irányelv alapján elvégzett értékelést az „összehangolt vagy együttes eljárás" kifejeződésének lehet-e tekinteni, és az kiterjed-e a 2001/42 irányelv összes követelményére. Ha ez így van, akkor nem áll fenn az utóbbi irányelv szerinti vizsgálat elvégzésére vonatkozó kötelezettség.

A hatodik kérdésről

64 Ezzel a kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 2001/42 irányelv 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az arra kötelezi a tagállamokat, hogy olyan összehangolt és együttes eljárásokat írjanak elő a belső jogrendjükben, amelyek eleget tesznek a 2001/42 irányelv és a 85/377 irányelv követelményeinek.

65 A 2001/42 irányelv 11. cikke (2) bekezdésének, valamint (19) preambulumbekezdésének szövegéből kitűnik, hogy a tagállamok egyáltalán nem kötelesek összehangolt és együttes eljárásokat előírni az olyan tervek és programok tekintetében, amelyekre vonatkozóan a környezeti hatások vizsgálatát a 2001/42 irányelv és egyéb irányelvek egyidejűleg teszik kötelezővé.

66 Következésképpen úgy kell válaszolni a hatodik kérdésre, hogy a 2001/42 irányelv 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy olyan összehangolt és együttes eljárásokat írjanak elő a belső jogrendjükben, amelyek eleget tesznek a 2001/42 irányelv és a 85/377 irányelv követelményeinek.

A költségekről

67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének – e cikk (3) bekezdésével együttesen értelmezett – (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti szabályozás, amely általánosan és eseti vizsgálat nélkül írja elő, hogy nem kell elvégezni az említett irányelv szerinti vizsgálatot, ha a kis területek helyi szintű használatát meghatározó tervek csak egy gazdasági létesítményre vonatkoznak.**

2) **A 2001/42 irányelv 11. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról**

szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv alapján elvégzett környezeti vizsgálat nem mentesít a 2001/42 irányelv szerinti ilyen vizsgálat lefolytatásának kötelezettsége alól. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a módosított 85/337 irányelv alapján elvégzett értékelést az „összehangolt vagy együttes eljárás" kifejeződésének lehet-e tekinteni, és az kiterjed-e a 2001/42 irányelv összes követelményére. Ha ez így van, akkor nem áll fenn az utóbbi irányelv szerinti vizsgálat elvégzésére vonatkozó kötelezettség.

3) A 2001/42 irányelv 11. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy olyan összehangolt és együttes eljárásokat írjanak elő a belső jogrendjükben, amelyek eleget tesznek a 2001/42 irányelv és a módosított 85/377 irányelv követelményeinek.

Aláírások